

ÖREBRO
TEOLOGISKA
HÖGSKOLA
en del av ALT

Kursplan

Psaltaren och dödahavsrollarna i modern bibelforskning, 10 högskolepoäng

The Book of Psalms and the Dead Sea Scrolls in Modern Biblical Studies, 10 ECTS-credits

Kod	BV402H	Giltig fr o m	Höstterminen 2019
Ämnesgrupp	Bibelveenskap	Fastställd	2008-03-1
Nivå	A1N, avancerad nivå 1	Senast ändrad	2022-02-18

Behörighetskrav

Kurser i Teologi/Religionsvetenskap om minst 120 hp varav minst 15 hp i språklig bibelveenskap med gammaltestamentlig hebreiska, eller motsvarande. Dessutom krävs kunskaper i svenska och engelska motsvarande kraven för grundläggande behörighet.

Mål

Kunskap och förståelse

Vid kursens slut förväntas studenten

- visa fördjupad kunskap i Psaltarens tillkomst och teologi samt Dödahavsrollarnas innehåll och sammanhang,
- visa fördjupad förståelse för psalmforskningens utveckling de senaste årtiondena, med särskilt fokus på skiftet psalmexegetik – psaltarexegetik, samt hur detta påverkar tolkningen av de enskilda psalmerna, samt
- kunna redogöra för hur olika exegetiska arbetsmetoder och fynden vid Qumran påverkat studiet av Gamla testamentets texter i allmänhet och Psaltaren i synnerhet.

Färdighet och förmåga

Vid kursens slut förväntas studenten

- visa prov på fördjupad förmåga att självständigt tolka texter ur Psaltaren i relation till historisk och litterär kontext,
- uppvisa en fördjupad färdighet att översätta och analysera det hebreiska språket med avseende på vokabulär, formlära och syntax, samt
- visa förmåga att tillämpa vetenskapliga metoder och perspektiv på Dödahavsrollarna i relation till studiet av texter ur Gamla testamentet samt presentera sina resultat på ett självständigt sätt.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Vid kursens slut förväntas studenten

- visa förmåga att ta ställning till olika tolkningsalternativ inom bibelveenskapen baserat på språkliga och historisk-kritiska kriterier, samt
- kunna värdera olika perspektiv på tolkningen och tillämpning av Psaltarens användning inom olika teologiska traditioner.

Innehåll och arbetsformer

Kursen syftar till ökad metodmedvetenhet i relation till det historiska och litterära studiet av Gamla testamentet, då med särskilt fokus på Psaltaren, en textsamling som haft stor betydelse i modern forskning, och hur den återfinns i de tidigaste manuskripten i Qumran, samt vad som kännetecknar dessa fynd och den rörelse som fanns där. Genom att fokusera på texter ur Psaltaren, både i den masoretiska texten och från Qumran, studeras det intressanta skiftet i forskningen där man gått från att ha tolkat psalmer som individuella, avgränsade kompositioner till att studera dem i relation till deras nuvarande kanoniska kontext och detta skiftes implikationer för förståelsen av texternas tillkomst och tolkning. Kursen består av individuell läsning och språklig analys av Psaltarens psalmer i Qumran, på grundspråk och i översättning. Textstudierna varvas med litteratur och artiklar som utifrån olika metodologiska inriktningar belyser psalmforskningen, samt introducerar, diskuterar och analyserar Dödahavsrollarna i relation till historisk och sociologisk kontext.

Examinationsformer

Textseminarier: Samtal kring texter ur, samt kommentarer till Gamla testamentet och Dödahavsrollarna, inklusive egna översättningar. (4 hp)

PM: Tolkning av utvald psalm i ljuset av Dödahavsrollarna utifrån vald tradition, perspektiv och metodologi, 6000 ord. (4 hp)

PM: Presentation och kritisk analys av forskningen på Psaltarens tillkomst, 2500 ord (2 hp)

Betygsskala

Som betyg på kursen används Väl godkänd (VG), Godkänd (G) eller Underkänd (U).

Kursutveckling

Vid kursens avslutning genomför studenterna en kursvärdering som sammanställs och kompletteras av kursansvarig lärare i en kursrapport som är tillgänglig för studentkåren.

Sedan förra gången kursen gavs har följande förändringar genomförts:

Kursen ges för första gången hösten 2022.

Litteratur

Psaltaren och dödahavsrollarna i modern bibelforskning, 10 högskolepoäng

The Book of Psalms and the Dead Sea Scrolls in Modern Biblical Studies, 10 ECTS-credits

Kod	BV402H	Giltig fr o m	Höstterminen 2019
Ämnesgrupp	Bibelvevetenskap	Fastställd	2008-03-1
Nivå	A1N, avancerad nivå 1	Senast ändrad	2022-02-18

Obligatorisk läsning

- Davage, David. 2021. "What Could We Agree On? Outline Five Fundaments in the Research of the 'Book' of Psalms", s. 83–117 i Gianni Barbiero, Marco Pavan och Johannes Schnocks (red.), *The Formation of the Hebrew Psalter*. Tübingen: Mohr Siebeck. (Digital text, läggs upp på *itslearning*.)
- . 2021. "A Canon of Psalms in the Dead Sea Scrolls? Revisiting the Qumran Psalms Hypothesis." *Biblical Theology Bulletin* 51/4, 35–44.
- . 2022. "The Formation of the 'Book' of Psalms", i Brent Strawn och Joel LeMon (red.), *The Cambridge Companion to the Psalms*. Cambridge: Cambridge University Press. (Digital text, läggs upp på *itslearning*.)
- deClaisse Walford, Nancy (red.). 2014. *The Shape and Shaping of the Book of Psalms: The Current State of Scholarship*. Atlanta: SBL. ISBN: 978-1628370010
- Flint, Peter W. 2013. "The Dead Sea Psalms Scrolls: Psalms Manuscripts, Editions, and the *Oxford Hebrew Bible*," s. 11–37 i Susan E. Gillingham (red.), *Jewish and Christian Approaches to the Psalms: Conflict and Convergence*. Oxford: Oxford University Press. (Digital text, läggs upp på *itslearning*.)
- Gillingham, Susan E. 2014. "The Levites and the Editorial Composition of the Psalms" s. 201–213 i William P. Brown (red.). *The Oxford Handbook of the Psalms*. Oxford: Oxford University Press. (Digital text, läggs upp på *itslearning*.)
- Matthias Henze (red.), *Biblical Interpretation at Qumran*. Studies in the Dead Sea Scrolls and Related Literature. Grand Rapids: Eerdmans. ISBN: 978-0802839374 (I urval, s. 1–28, 110–133, 158–193.)
- Mroczek, Eva. 2018. *The Literary Imagination in Jewish Antiquity*. Oxford: Oxford University Press. ISBN: 9780190886080
- Winninge, Mikael. 2017. *Dödahavsrollarna – svensk översättning*. Uppsala: Bibelakademiförlaget. ISBN: 9789198257939 (I urval.)
- Wassén, Cecilia (red.). 2014. *Dödahavsrollarna: Innehåll, bakgrund och betydelse*. Stockholm: Atlantis. ISBN: 9789173536998
- Yarchin, William. 2015. "Were the Psalms Collections at Qumran True Psalters?" *JBL* 134/4, 775–78.

Litteratur till tolkningsarbete (totalt ca. 200 s) väljs i samråd med kursansvarig lärare.

Referenslitteratur

- Baillet, Maurice, Jozef T. Milik och Roland de Vaux (red.). 1962. *Les 'Petites Grottes' de Qumran: Textes*. DJD III. Oxford: Clarendon.
- Brodersen, Alma, Friederike Neumann och David Willgren (red.). *Intertextualität und die Entstehung des Psalters*. FAT II 114. Tübingen: Mohr Siebeck.

- Brooke, George J. 2005. "Thematic Commentaries on Prophetic Scripture," s. 134–57 i Matthias Henze (ed.), *Biblical Interpretation at Qumran*. Studies in the Dead Sea Scrolls and Related Literature. Grand Rapids, MI: Eerdmans.
- Brown, William P. 2010. *Psalms*. Interpreting Biblical Texts. Nashville: Abingdon.
- Burnett, Joel S., William H. Bellinger Jr. och W. Dennis Tucker Jr., red. 2007. *Diachronic and Synchronic: Reading the Psalms in Real Time Proceedings of the Baylor Symposium on the Book of Psalms*. New York: T & T Clark.
- Charlesworth, James H. et al. (red.). 2000. *Miscellaneous Texts from the Judaean Desert*. DJD XXXVIII. Oxford: Clarendon.
- Crawford, Sidnie White. 2008. *Rewriting Scripture in Second Temple Times*. Grand Rapids, MI: Eerdmans.
- Creach, Jerome F. D. 1996. *Yahweh as Refuge and the Editing of the Hebrew Psalter*. JSOTSup 217. Sheffield: Sheffield Academic.
- Davies, Philip R., George J. Brooke och Phillip R. Callaway. *The Complete World of the Dead Sea Scrolls*. London: Thames & Hudson.
- deClaisse-Walford, Nancy L. 1997. *Reading from the Beginning: The Shaping of the Hebrew Psalter*. Macon: Mercer University Press.
- , Rolf A. Jacobson, och Beth LaNeel Tanner. 2014. *The Book of Psalms*. NICOT. Grand Rapids, MI: Eerdmans.
- Flint, Peter W. 1997. *The Dead Sea Psalms Scrolls and the Book of Psalms*. STDJ 17. Leiden: Brill.
- och Patrick D. Miller, ed. 2005. *The Book of Psalms: Composition and Reception*. VTSup 99. Leiden: Brill.
- García Martínez, Florentino, Eibert J. C. Tigchelaar, and Adam S. Van der Woude (red.). 1998. *Qumran Cave 11.II: 11Q2–18, 11Q20–31*. DJD XXIII. Oxford: Clarendon.
- Gerstenberger, Erhard S. 1988. *Psalms: Part I with an Introduction to Cultic Poetry*. FOTL 14. Grand Rapids, MI: Eerdmans.
- . 2001. *Psalms: Part 2 and Lamentations*. FOTL 15. Grand Rapids, MI: Eerdmans.
- Goldingay, John. 2006. *Psalms 1–41*. BCOTWP. Grand Rapids, MI: Baker Academic.
- . 2007. *Psalms 42–89*. BCOTWP. Grand Rapids, MI: Baker Academic.
- . 2008. *Psalms 90–150*. BCOTWP. Grand Rapids, MI: Baker Academic.
- Hossfeld, Frank-Lothar och Erich Zenger. 2005. *Psalms 2*. Translated by Linda M. Maloney. Hermeneia. Minneapolis: Fortress.
- . 2011. *Psalms 3*. Övers. Linda M. Maloney. Hermeneia. Minneapolis: Fortress.
- Mays, James L. 1987. "The Place of the Torah-Psalms in the Psalter." *Journal of Biblical Literature* 106/1: 3–12.
- McCann Jr., J. Clinton, ed. 1993. *The Shape and Shaping of the Psalter*. JSOTSup 159. Sheffield: JSOT Press.
- Pajunen, Mika S. 2014. "Perspectives on the Existence of a Particular Authoritative Book of Psalms in the Late Second Temple Period." *JSOT* 39/2, 139–63.
- och Jeremy Penner, red. 2017. *Functions of Psalms and Prayers in Late Second Temple Period*. BZAW 486. Berlin: de Gruyter.
- Sander, Paul J. 2020. *Alternate Delimitations in the Hebrew and Greek Psalters*. FAT II 117. Tübingen: Mohr Siebeck.
- Sanders, James A., ed. 1965. *The Psalms Scroll of Qumran Cave 11 (11QP^a)*. DJD IV. Oxford: Clarendon.
- Tucker Jr., W. Dennis och W. H. Bellinger Jr. 2017. *The Psalter as Witness: Theology, Poetry, and Genre*. Waco: Baylor University Press.
- Ulrich, Eugene C. et al. (red.). 2000. *Qumran Cave 4.XI: Psalms to Chronicles*. DJD XVI. Oxford: Clarendon.
- Watson, W G E. 2005. *Classical Hebrew Poetry: A Guide to its Techniques*. Edinburgh: T & T Clark.
- Weber, Beat. 2006. "Psalm 1 and Its Function as a Directive into the Psalter and Towards a Biblical Theology." *Old Testament Essays* 19/1: 237–60.
- Whybray, R. Norman. 1996. *Reading the Psalms as a Book*. JSOTSup 222. Sheffield: Sheffield Academic.
- Wilson, Gerald H. 1985. *The Editing of the Hebrew Psalter*. SBLDS 76. Chico, CA: Scholars Press.
- Willgren, David. 2016. *The Formation of the 'Book' of Psalms: Reconsidering the Transmission and Canonization of Psalmody in Light of Material Culture and the Poetics of Anthologies*. FAT II 88. Tübingen: Mohr Siebeck.
- Willgren Davage, David. 2016. "Ps 72:20 – A Frozen Colophon?" *JBL* 135/1, 49–60.
- . 2018. "4Q177 i svensk översättning." *SEA* 83, 43–65.
- . 2018. "Why Psalms 1–2 Are Not to Be Considered a Preface to the 'Book' of Psalms." *ZAW* 130/3, 384–97.
- . 2019. "A 'Book' of Psalms in 4QMidrEschat^{a,b?}" *SJOT* 33/2, 223–243.

- . 2020. “As It Is Written Concerning Him in the Songs of David” (11Q13 2 9–10): On the Role of Paratextual Activity in Shaping Eschatological Reimaginings of Psalm 82,” sidorna 3–44 i Erkki Koskenniemi och David Willgren Davage (red.), *David, Messianism, and Eschatology: Ambiguity in the Reception History of the Book of Psalms in Judaism and Christianity*. SRB 10. Åbo: Åbo Akademi University.
- . 2020. “Why Davidic Superscriptions Do Not Demarcate Earlier Collections of Psalms.” *JBL* 139/1, 67–86.
- Yarchin, William. 2015. “Is there an Authoritative Shape for the Hebrew Book of Psalms? Profiling the Manuscripts of the Hebrew Psalter.” *RB* 122/3, 355–70.
- Zenger, Erich, ed. 2010. *The Composition of the Book of Psalms*. BETL 238. Leuven: Peeters.